

Krisztus egyházának apostolisága.

Pápánk öszentsége 25 éves püspökségének jubileumát ünnepeelvén, lehet alkalmat venni a pápaság apostoliságával Krisztus egyházának apostoliságáról beszélni.

A kereszténység és keresztény egyház bizonyos értelemben kölcsönös fogalmak, mindkettő teljesen fűdi egymást; az egyház konkrétan megvalósult kereszténység; a keresztény egyház mint a kereszténység megvalósulása állandó és a Szentlélek erejénél fogva csatlakozhatatlan — tévmentes.

Valamint csakis egy *valódi* kereszténység van, úgy csakis egy *igaz* keresztény egyház lehet. Akkora igazság ez, mint maga az Isten; azért jözonan senki sem tagadhatja. Nagyon kell, hogy érdekeljen, mert lelkünk üdvösségébe vágó dolog tudni, hogy a ma létező egymástól különböző és egyik-másikban egymásnak ellentmondó *keresztény* egyházak közül tulajdonképpen melyik Krisztusnak *igaz* egyháza, melyik a *valódi* keresztény egyház?

Megtudhatjuk-e, megismerhetjük-e valahonnan ezt? Igenis megtudhatjuk, mert Krisztus egyháza oly tulajdonságokkal és ismertető jelekkel bír, amelyek nem hagynak bennünket kétségben ezen fontos igazság felől.

Midőn Krisztus a Galílea egyik tavának partján felszedett homokszemnek mondá, hogy „*Te Péter* vagy és e köszálon épitem föl anyaszentegyházamat,” ezen mindenható szójátékban és azon isteni rendelkezésekben, amelyek rá következtek, egyházát Péterre, apostol társaira és azok utódaira alapította.

Krisztus egyháza legegyszerűbben az apostolokból állott és azon emberekből, akiket ő maga a többiek közül kiválasztott, továbbá akik apostolainak prédikálására az ő igéit elfogadták, s azoknak utódaikból mint szellemi leszármazottakból minden megszakítás nélkül: úgy hogy csak az lehet Krisztus *igaz* egyháza, amelynek bélyege az apostolicitás — az apostoliság.

Miben áll ez az apostoliság? Abban, hogy az egyház
1. eredetére nézve apostoli, az apostolok vállain nyugszik,
vagyis, hogy létét Krisztus után az apostoloknak köszöni,

2. hogy tanítmányára nézve apostoli; vagyis hogy Krisztus-
nak apostolaitól átvett igazságait híven őrzi és tovább terjeszti;

3. hogy a kebelében levő szenthivatali fokozatra — az ugyne-
vezet hieráchiára nézve apostoli; vagyis hogy pásztorai lelki le-
mazás által szakadatlan sorban minden megszakítás nélkül az
apostolok után következnek és Szent Péter utódjával közösség-
ben élnek. Nem elégséges egyedül sem az apostoli *eredet*, sem
az apostoli *tanítmány* önmagában, hanem szükséges még az egy-
ház istenileg rendelt látható fejével: *szent Péter utódjával való
hít és szeretetegyesség is.*

Ugyanis Péter önállóan, a többi apostoloktól függetlenül, mint
az egyház látható feje nyerte Krisztustól az egyházi hatalom tel-
jét; a többi apostol csakis Péterrel közösségben ruházott fel úgy
a rendi, mint a joghatósági szent hatalommal. Pétertől elváltan,
vagyis külön nem nyertek ily hatalmat. Ugyanez áll azon viszonyra is,
amelynek kell lenni Péter utódai — a római pápák és a többi apos-
tolok utódai — a püspöki kar között. Ez a Krisztus által megalapi-
tott hierarchicus vagyis apostolsági alaptörvény. Amely egyház
mindeme feltételeknek megfelel, az a valódi apostoli és így Krisz-
tus *igaz* egyháza. A szent atyák maguk is mind ily értelemben
nyilatkoznak az *igaz* egyháznak ismervét illetőleg; úgy hogy Krisz-
tus *igaz* egyházának szerintük is multhatatlanul apostolinak kell
lennie; annak az apostoliság lényeges, elválaszthatatlan tulajdon-
sága és egyszersmind ismertető jegye — bélyege.

Krisztus *igaz* egyházának ezen minden egyébnél kétségtel-
nebb és leginkább utbaigazító ismertető jegyét a létező keresztény
egyházak közül csakis azon az egyházon találhatni fel, a melyik-
hez Isten megmérhetetlen kegyelme folytán *mi* tartozunk s amelyet
a többi egyházaktól való megkülönböztetés végett katolikus
keresztény anyaszentegyháznak nevezünk és neveznek még azok
is, a kik rajta kívül állnak.

Egyedül ami egyházunk: a katolikus keresztény egyház
a főntebb kifejtett értelemben apostoli; a többi egy sem. A töb-
biek mind ezen egyházból való kiválás — elszakadás folytán ke-
letkeztek az apostoloktól távol eső időkben oly férfiak kezdemé-
nyezésére, akiknek neveiket átvették némelyek ismertető jegyül

és annak bizonyítására, hogy az apostoli eredethez semmi közük, arra igényt nem tartanak, amint nem tartják szent Péter utódai-
val — a római pápákkal sem a hit és szeretet egységét.

Önként ajánlkozik már most az a kérdés, hogy igazolható-e valamivel a kereszténységben szent Péter utódainak a római pápáknak egyházától az apostoli egyháztól, a katolikus egyháztól való elválás — elszakadás? Az igazság szent meggyőződésével felelhetjük, hogy nem igazolható soha semmivel. Krisztus igaz egyháza a benne levő isteni erő a Szentlélek folytonos örökődése miatt az igazság útjáról le nem térhet soha, az igazságot illetően meg nem tévedhet soha. És nem is képes senki bizonyítani, hogy a római apostoli katolikus keresztény anyaszentegyház valamikor és valamiben az igazság útjáról letért volna, Krisztus és az apostolok tanításától csak egy hajszálnyira is félre lépett volna. Egy oly történelmi kérdésről van szó, amely körül 2000 esztendőnek az élete tömörül s a mely 2000 esztendő egy óriási bizonyíték kath. szent egyházunk meg nem tévedése — a keresztény igazság útján való élete mellett. A mi egyházunkban — Krisztus igaz egyházában soha sem állhat be a szükségessége és lehetősége az igazság megreparálásának — javításának. Ki is lenne képes hivatkozni és bizonyítani isteni küldetését egy ilyszerű munkára?! pedig e nélkül semmiféle vallási szereplés nem jogosult, mert az az Istennek akaratán — az Istennek beleegyezésén kívül történik, bármily nagy buzgalommal üzessék is az különben; — az minden lehet, de nem Isten ügye és nem küldetésyszerűleg kezelve.

Ismételem, hogy az *apostoliság* eredetre, alkotmányra, hitre, küldetésre, munkálkodásra, benső lényegre, külső megjelenésre, alakra egyedül csakis a mi egyházunkban van meg teljesen. A többi egyházakban az apostoliság tulajdonsága és jegye vagy teljesen, vagy legalább részleg hiányzik; pedig Krisztus igaz egyházának apostolinak kell lennie szakadatlan következésben változatlanul mindaddig, míg a századok utolsó pillanata lefoly s nem lesz többé más, csak az örökkévalóság. Valamint Krisztus nemzetiségének testszerinti családfája szakadatlan sorban Ádámgig megfől: úgy az egyháznak is olyannak kell lennie, hogy földi fennállásának utolsó napján lelki leszármazását azok során, akik a Szentlélek szerint az ő atyái és ösatyái, a legelsőig — Krisztusig vihessék fel. És a mult elég tanu és zálog arra, hogy egyházunk ezután is ép oly apostoli fog maradni az idők végéig, mint a

milyen volt eddig 2000 éven át. Az egyházat most kormányzó X. Pius pápa csak egy szem azon láncban, amely az Isten lelke által összetartva húsz századon keresztül fut s amelynek legelső szemét maga Krisztus tartja kezében. A legutolsó kath. pap is, aki az emberiség életének utolsó napján hirdetendő az evangéliumot, hasonló lelki leszármazási viszonyban fog állani az apostolokkal, mint az, akinek fejére Péter maga tette föl a kezét.

Ez a kath. egyház apostolicitása, amely eszerint a pápaságban tetőződik, mint intézmény abban tökélyesül. A pápák egyháza Jézus életének állandósítása e földön; a pápák egyházának a hite hirdettetik az egész világon, a pápák egyházának műve az egyseges kereszténységnek minden eredménye; a pápák egyháza mutatja magát működésében is Krisztus igaz egyházának, az nyerte meg a nemzeteket a kereszténységnek; a többi egyházak csak az általa megtérített népeket ragadták magukhoz, a pápák egyháza tartja kezében azt a zászlót, amelyet egykor a világmegváltó Istenember hordozott, amelyet követve s a mely alatt harcolva haladhatunk célunkhoz, mert hiszen a haladás eszméje is egyenesen katolikus keresztény eszme.

Pál István.
